

Войтенко В.І.

БОСПОРСЬКЕ ЦАРСТВО ТА РИМСЬКА ІМПЕРІЯ

Ще починаючи з радянського періоду, вивчення політики, економіки та культури вважається одним з головних напрямів у вивченні античного світу. В свою чергу, багато вчених досліджують розвиток античності через Боспорське царство. Метою нашого дослідження на тему «Боспорське царство та Римська імперія» було дослідження становлення та розвитку Боспорського царства у різних сферах життя, та розгляд взаємовідносин царства с Римською імперією в період їх існування. Особливу увагу було приділено царям Боспорського царства та становищу країни під час їх царювання. В якості допомоги в розгляданні цих питань було використано загальнонауковий та спеціально-історичні методи дослідження.

У результаті проведеного дослідження було розглянуто час від утворення до загибелі Боспорського царства та виділено такі основні моменти його історії: Боспорське царство існувало на берегах Таманського півострова та Керченської протоки більше 1000 років і пройшло великий шлях розвитку, утворивши найбільшу античну державу на території Причорномор'я. Його центром було місто-поліс Пантікапей, через який проходили головні торговельні шляхи, що дозволяли швидко розвиватись державі. Першими царями була династія Археанактидів при яких почалась чеканка боспорської монети та було закладено перші торговельні зв'язки. Після цієї династії, на трон зійшов рід Спартокидів, котрі розширювали межі держави та розвивали внутрішню і зовнішню політику.

У II ст. до н.е., Боспор знаходився під владою Понтійського царства, а у I ст. до н.е., став залежним від Римської імперії. Почались багато чисельні зміни у відношеннях між державами: при різних царях стосунки були різними. Наприклад, при царі Аспургі відносини з Римом достигли найвищої точки довіри та дружбі, а при правлінні його сина Мітрідата VIII відбулась Боспорсько-римська війна.

Переломним моментом у житті царства стало вторгнення на територію Причорномор'я гунських племен. Відродити Боспорське царство та повернути його на той рівень, на котрому він знаходився при Спартокидах чи царі Аспурзі – не вдалось.

Вивчення даної теми дозволило з'ясувати економічні, політичні та соціальні питання Причорномор'я та північних українських земель, що є важливими для вивчення античного періоду та його впливу на історію світу.

Література

1. Гайдукевич В. Ф., Боспорское царство, М.—Л., 1949
2. Рыбаков Б.А. (ред.), Античные государства Северного Причерноморья. Серия «Археология СССР», Том 4(20), 1984.
3. Виноградов. Ю. А., Особенности и историческое значение объединения Археанактидов на Боспоре Киммерийском., Сборник научных статей., ред Э.Д. Фролова., СПб., 2002.

Роботу виконано під керівництвом доцента кафедри КТРСіГН Бакуменко О.О.